

2591

БЪЛГАРСКИ ВЕСТНИК

Издание на Българското републиканско самоуправление

◆ брой 9. година IV. 24 декември 1998 г. Будапеща ◆

ВЕСЕЛА КОЛЕДА И ЧЕСТИТА НОВАТА 1999 ГОДИНА!

Януари 1999 г. — избори на ново столично и републиканско самоуправление

Столичната избирателна комисия обяви изборите за ново Столично българско самоуправление за 11 януари 1999 г. На изборите ще вземат участие електорите, избрани в местните български самоуправления в будапещенските райони.

Електорите пък от цялата страна (общо 70 души, избрани в 14 български самоуправления, както за това писа миналия брой на вестника) ще избират ново Българско републиканско самоуправление на 14 януари. Изборите тук ще се ръководят от Централната избирателна комисия.

Ще започне вторият мандат от съществуването на българските самоуправления в Унгария. Дали новите самоуправления ще действат също така мъдро, в единство с Дружеството, сплотило българите в Унгария още през 1914 г. и поело грижата за запазване на българския дух? Навярно да, още повече, като припомним думите на председателя на ДБУ Георги Иринков, когато преди време някой повдигна въпроса за разделяне на самоуправленията и дружеството: „В Унгария няма две български общности!“

На прага сме на последната година от нашия ХХ век. Хубава ли беше или лоша 1998 година - всеки може да отсъди сам. Може би по-скоро беше като всяка друга година - и хубава, и лоша.

Тя донесе нови радости и трудности и за българите в Унгария. Разбира се, тук не можем да говорим за личните радости и трудности на всеки от нас, а за тези, които се отнасят до цялата общност. Какво стана през 1998-а година? Продължи строежът на параклиса Св. Трифон в църковния двор. Българския културен дом, с помощта на Българското републиканско самоуправление премина на местно парно отопление, което значително ще намали разходите по поддържането. На избори

те на 18 октомври бяха избрани 14 местни български самоуправления. От януари 1998-а започна българското предаване по унгарското радио. Българската общност бе посетена от министър-председателя на България Иван Костов. Председателя на БРС д-р Тошо Дончев бе назначен за председател на Управлението за национални и етнически малцинства при унгарското правителство. Имаше и трудности. Дружеството отчете загуби, което доведе до сериозно недоволство и бе използвано за открито противопоставяне срещу Управителния съвет.

А какво ще донесе 1999-а? Иска ни се да пожелаем на всички вас „живо здраво до година, до година, до амина“!

ЩО Е КОНКУРС И ТРЯБВА ЛИ ДА УЧАСТВАМЕ В КОНКУРСИ

През последните години все по-често чуваме за конкурси, и ги обявяваме в нашия вестник (по възможност, разбира се, защото както и последните, обявени от Министерството на културата, те идват при нас в последния момент, а сроковете за участие са кратки).

Участието в конкурсите е важно, защото чрез тях могат да бъдат набавени допълнителни средства за провеждането на културни прояви или за печатни издания. Помощ за участие в конкурс може да окаже БРС или СБС, стига да се обръщате с вашите идеи смело (и навреме) към тях.

ДА ОБНОВИМ НАШИЯ ВЕСТНИК

В кратката си досегашна история изданието на Българското републиканско самоуправление — „Български вестник“ премина през няколко вълни на обновление. Още след първия брой, излязъл през октомври 1995 г. от 8 страници той нарастна на 12, после заглавието стана цветно, някои рубрики се менят: имаме рубрика за български нарони обичаи, запознахме читателите с някои български светии, а през последната година — с български манастири.

За да стане вестникът още по-актуален и интересен, обръщаме се към всички български институции (училище, посолство, културен институт, църква, както и към българските самоуправления по места), а също към всички наши читатели да изпращат материали, които считат за интересни да доведат до знанието на българската общност в Унгария. Не забравяйте, „Български вестник“ достига бесплатно почти до 900 български семейства в цялата страна. Пишете ни, изпращайте материали!

Разбира се, ние искаме да направим вестникът още по-разнообразен, а това може да стане само с ваша помощ.

СПОРЕД МИКУЛАШ НАШИТЕ ДЕЦА СА ДОБРИ

Празник с Дядо Мраз в културния дом

Добри са нашите деца, защото Дядо Мраз, или Микулаш, както вече го наричаме тук, и тази година раздаде своите

подаръци на българските деца в културния дом на улица Вагохид. Той пристигна (без шейна) на 6 декември.

Празненството започна с чудесното изпълнение на децата от детската градина при българското училище, след което на сцената излязоха гости от България: деца от народен танцов състав от Перник, поканени от Столичното българско самоуправление.

Накрая, малко преди Микулаш да раздаде пригответените от неговите помощници пакетчета, децата от началния курс на училището изнесоха програма с подходящи зимни стихове и песни. А после се развя бялата брада. И навсякъде имаше много балони....

РЪЧЕНИЦАТА МИ ИДВА ОТВЪТРЕ

Интервю със зам. председателя на БРС Иван Караилюев

Интервюто помества със съкращения от книгата „Български портрети — 28 интервюта с българи от Унгария“, която бе издадена през 1998 г. в тираж 1000 екземпляра от Българското републиканско самоуправление с материалната подкрепа на Фонд за националните малцинства и унгарското министерство на културата. Тя съдържа 28 интервюта и разговора с представители на българската общност тук, като Георги Добрев, Георги Кушев, Георги Иринков, Владимир Енчев, Славчо Костадинов, Верка Живкова, Александър Варо, Никола Паров и др. Напомняме на всички наши читатели, че могат да набавят книгата в Българското републиканско самоуправление на ул. Лония 41 в IX район на Будапеща. Някои от тези интервюта нашият вестник вече е публикувал със съкращения, а с други (като например зам. председателя на ДБУ Георги Добрев), сме правили собствени интервюта. Разговорът с Иван Караилюев води българската журналистка Диана Дянолова.

— Г-н Караилюев, нека да започнем нашия разговор от вашата семейна история, която доколкото разбирам е цяла съкровищница за изследователите на градинарските родове.

— Зная, че още прадедите ми са идвали по тези земи. А моите дядовци и от двете семейства — по майчина линия Кушеви и по бащина — Караилюеви, са дошли в Унгария в началото на века и са започнали да се занимават с градинарство. Същото се отнася и за фамилията на съпругата ми — семейство Байчеви. Така че в момента ние сме един от най-големите български родове в Унгария.

Детството на моя баща също преминава тук. Той се връща в България, защото трябвало да отиде войник. Служи по време на Втората световна война и след като се уволнява, остава още 5-6 години на село и пак идва в Будапеща. Този път решава да се засели окончателно. Това става през 1957 г., откогато и аз самият живея в Унгария.

Зная много истории от миналото и случки с баща ми, с дядовците и дори с прадедовците ми. Но най-характерното за тях е, че те са имали друг начин на живот. Наистина са се занимавали с градинарство, докато сегашните българи тук имат много други дейности — изкуство, търговия и т.н. Е, има и градинари все още. Те са предимно възрастни хора и от по-старите семейства. Младешките като че ли самият живот ги промени и ги насочи към други професии.

Моите родители са все още градинари. Те са вече възрастни хора, но това е техният начин на живот. Не могат да изоставят

градината, защото са свикнали с нея. Тъстът и тъщата са също търговци, дори на един и същ пазар работим с тях в Будапеща. Имам двама сина, и двамата са гимназисти, малкият е в специализирано училище по биология и медицина, а големият е в българското училище.

— Какъв е езикът, на който се говори във вашето семейство?

— Смесен. Повечето говорим унгарски, за съжаление. Въпреки, че малкият ми син до осми клас учи в българското училище, а големият и досега е там.

Живеем в Унгария и по цял ден, докато не сме у дома, все с унгарци общуваме, постоянно сме в такава среда. Когато човек непрестанно говори един език, след това продължава да си служи с него автоматично, просто защото е по-лесно.

— Тогава какво от българската традиция и бит се е запазило в семейството ви?

— Ако сега дойдете на някои от празниците в културния дом, ще видите малки дечица да тичат около масите. Спомням си, като малък и мене моите родители ме водеха на празненствата. А когато синовете ми бяха малки, аз пък ги водех, за да попият в душата си ритъма на българската музика, на българските танци.

Имам един приятел, женен за унгарка с двегодишна дъщеричка и му казвам: Митко, винаги когато можеш, трябва да водиш момиченцето си тук, защото ухото му като свикне на български ритъм, на ръченицата и хората, после вече ще ги обикне.

Избран съм за заместник-председател на Българското републиканско самоуправление в Унгария и най-голямата ми мечта за бъдещето е, колкото може, тези българи, които са тук, да си останат българи. И не само моето семейство, а цялата българска колония да бъде така единна, за да се запази българщината тук.

— Виждам, че милеете за всичко, което е българско и все пак да ви попитам: как се запазва едно национално самосъзнание, когато човек е потопен изцяло в друга среда?

— Човек, на когото душата и сърцето му са български, независимо къде е по света, на коя точка на земното кълбо е, той си остава българин. Аз, например, зная и чардаш, и ръченица. Чардъшът обаче абсолютно не може да ме развърлува, играя го — две насам, две натам, но не от сърце. А за ръченицата изобщо не внимавам как стъпвам, не броя, не мисля, танцът ми идва отвътре, защото го играя от сърце.

— Това е един чудесен финал на нашия разговор, но аз ще ви задам още един въпрос — успявате ли да запазите българските празници и ритуали не само в дружеството и в културния дом, а в домашна обстановка?

— Да, всички български празници ние си ги празнуваме. Събираме се цялото семейство, майка, татко, тъстът и тъщата, идва сестра ми с нейното семейство и празнуваме заедно. Почитаме, например, българския Великден — приготвяме агне, правим агнешка курбан чорба. Коледа честваме, рождените дни. Празникът, разбира се, не се отбелязва само чрез кухнята, но спазваме и всички обичаи. А освен това отбелязваме и унгарските празници. Така че, ние си имаме повече празници и от българите, и от унгарците.

НОВ ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ В БЪЛГАРИЯ

(По в. Труд от 12 декември)

Само с гласовете на мнозинството Народното събрание избра на 11 декември 11 висши магистрати за членове на новия Висш съдебен съвет (ВСС), кандидати на СДС. Така за разлика от февруари 1997 г., когато червените гласуваха две кандидатури на опозицията (ДПС и БББ), сега сините не приеха предложенията дори на коалиционния си партньор Народен съюз. Заради силовия маниер на управляващите БСП, Евролевицата и ОНС отказаха да участват в гласуването.

Решението на българския парламент влиза в сила веднага.

11-те нови членове на ВСС, заедно с 6-мата магистрати, избрани по съдийската квота, според новия съдебен закон стигат, за да се смята, че 5-годишният мандат на действащия ВСС е прекратен.

Още от ранна сутрин на 11 декември стана ясно, че се очертава яростен дебат. След като шефът на правната комисия Светослав Лучников прочете предложенията, Татяна Дончева от БСП заяви, че това е партизация на една национална институция.

„Това, което правите с избора на 11-те за ВСС, е диктатура в цял ръст“, заяви Гиньо Ганев (ПГДЛ).

„Ние искаме силна държава и силна съдебна власт“, отвърна Велислав Величков от СДС.

Кратка справка за избраните:

Димитър Тончев, шеф на Окръжен съд — Търговище, Илияна Ризова, адвокат, бивш говорител на ЦИК, Лидия Иванова, съдия (вдовица на Илко Есенази), Любка Илиева, съдия, (ВКС), Йорданка Хаджиянева, съдия (съпруга на Христо Данов), Минко Минков, шеф на Окръжен съд — Габрово, Ани Аджемова, съдия (ВКС), Евелина Попова и Анна Банкова, прокурори, Людмил Нейков, зам. председател на ВАС и Здравко Киров, пловдивски главен съдия.

ПРЕМЯНОВ СЕ ЗАКАНИ ДА ОСЪДИ ИВАН КОСТОВ

(По в. 24 часа от 10 декември)

Като вземем управлението, ще потърсим отговорност на Иван Костов, задето дойде на власт с опит за преврат, заклани се Красимир Премянов на 9 декември.

Лидерът на движението „Открит форум“ в БСП обеща още да анулира приватизацията, защото оцетила стотици хиляди българи. Парите ще се конфискуват, а имуществото ще се одържави, заяви Премянов. За сделките с чужденци отговорност щяла да се търси от тези, които са им продали предприятията.

И друго предложение на Премянов намира отражение на страниците на вестника. Красимир Премянов предложил дневен ред за извънреден конгрес на БСП. Като точка от него той посочи гласуване за ново ръководство на БСП, пише 24 часа от 10 декември. Според Премянов това може да стане през февруари или март. Основна задача на новия конгрес е да приеме платформа за местните избори и да изработи програма за сваляне на правителството.

Да се явят доброволци, които ще следват стриктно конгресната воля, призова Премянов, защото Георги Първанов и екипът му загърбили тези свои отговорности.

Така хората на Премянов подкрепиха предложението на члена на ИБ Васил Калинов за свикване на конгрес. Ръководството на БСП обаче засега отхвърля идеята.

МИНИСТЪРЪТ НА ПРАВОСЪД- ДИЕТО ВАСИЛ ГОЦЕВ

участва в 37-ото заседание на Европейската комисия за демокрация чрез право, пише в. Труд от 12 декември. Заседанието се провежда във Венеция и на него ще бъде обсъждан и българския Закон за съдебната власт, съобщава вестник Труд.

БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА ИСКАТ СВОИ ДЕПУТАТИ

(По в. Труд от 12 декември)

Българите, живеещи извън страната, настояват да имат свои депутати в Народното събрание. Това съобщи председателят на Агенцията за българите в чужбина Пламен Павлов. Ведомството вече било готово да предложи проект за изменение на конституцията, който да позволи подобен избор, предаде БТА.

Защо да няма народни представители от българите в Бесарабия, Западна Европа, Банат или Австралия, заявил на пресконференция в Русе българинът от Франция Божидар Чеков, който представил там книгата си „Стрелецът от Айфеловата кула“.

Сегашната конституция е правена от комунисти, заяви Чеков. Тя обидно дискриминирала българите в емиграция, като не им разрешава да бъдат избирани, а искала само да дават пари и да гласуват.

Дотук повинната. В момента на набора на нашия вестник, от 16 до 18 декември Агенцията за българите в чужбина провежда в София конференция за българските организации в чужбина. За участие в конференцията заминаха председателят на Дружеството на българите в Унгария Георги Иринков и зам. председателят на Българското републиканско самоуправление Петър Петров. Георги Иринков ще изнесе доклад за Дружеството на българите в Унгария.

*Макар да нямаме още твърдо обещание от г-н Иринков, но се надяваме в януарския брой на Български вестник да ви дадем повече информация за конференцията и нашето участие, пък и евентуално за това как смятат някои да осъществят такова начинание като даване на възможност на живеещи в чужбина българи да станат представители на българския парламент. Да си призная, не вярвам това да стане, пък и необходимо ли е?
(бел. ред.)*

ИВАН КОСТОВ КОРИГИРА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА БЪЛГАРИЯ

(От в. Стандарт, 12 декември)

Българската делегация начело с министър-председателя Иван Костов иска да коригира мнението на Еврокомисията за България през втория ден на срещата на високо равнище на ЕС, която се провежда във Виена.

Общият доклад на комисията за всички асоциирани страни не съответства на отделния ѝ доклад за България. В общия документ е записано, че България все още няма работеща пазарна икономика. Подобна е и констатацията и за другите източноевропейски страни, но тя е формулирана малко по-различно и това е от значение според секретаря на СДС по международни въпроси Димитър Абаджиев. В отделния доклад за България обаче по-положително и по-нагледно са отразени успехите на страната през последната година и половина.

Иван Костов участва и в срещата на Европейската народна партия в рамките на форума във Виена. На срещата бяха представени 22 десноцентристки и християндемократични партии. Обсъдени бяха безработицата, разширяването на ЕС, паневропейската формация.

Двудневната среща на ЕС стартира на 11 декември с дискусия за безработицата, финансирането, аграрната политика и фондовете за подпомагане на по-бедните страни от съюза. Германия иска да намали вноската си в съюза. Не е възможно да разширяваме ЕС, като орязваме бюджета му, предупреди шефът на Европарламента Хосе Мария Хил-Роблес. Германия е критикувана, че пречи на разширяването.

Евросрещата е като Вавилонска кула заради използваните 21 езика, отбелязали чуждестранни телеграфни агенции. Акредитирани били 2000 журналисти, в двореца Хофбург били инсталирани 1500 телефона и 170 факса, спецчасти охранявали дори подземната канализация на Виена.

МИЗЕРНА ПЕНСИЯ ПРИ 40% ДАНЪК

(По в. 24 часа от 10 декември)

Ако искате пенсията да е 40 на сто от средната заплата, всеки работещ трябва да плаща 40% данък, твърдят консултантите от Световната банка. И в този случай обаче българската пенсия си остава мизерна.

Едва ли работещите ще се съгласят, а и не е много разумно семейства с малки деца да остават без пари, за да издържат 2,5 милиона пенсионери.

На всичкото отгоре в България около 450,000 могат да се пенсионират рано.

В България трудно и бавно ще се въвежда здравното осигуряване, казват от Световната банка. Докато не се въведе нормално здравно осигуряване, абсурдът ще продължава, твърдят и лекари, и пациенти. В страната лечението отдавна не е безплатно. Операция на сърце струва над 6000 марки, на тумор в мозъка е поне 3000 DM. Плаща ги пациентът от джоба си.

Вместо да се внесе апаратура в болниците, всеки събира волни пожертвования, за да се лекува другаде.

Във Франция никой не може да влезе при лекаря, преди да е минал през касата. Ако няма осигуровка, плаща пълната сума и с бележката отива да го прегледат. Ако има осигуровка, плаща само 30%.

Само че тази прекрасна система не се задейства от въздуха. У нас депутатите вдигнаха врява до небето, когато се разбира, че здравната вноска ще е повече от 2%. С половин уста се заговори за 6%, и то с хиляди уговорки. Във Франция системата действа, защото всеки месец от всяка заплата удържат 13% здравна осигуровка.

Журналистката Елза Владимирова, авторката на тази статия добре е чула как стават тези неща в „съседна“ Франция. И при нас, в Унгария са подобни. А защо българското законодателство още се чуди какво да прави — не знам. (бел. ред.)

НАТО ОБЕЩАВА ЧАДЪРА СИ ЗА БЪЛГАРИЯ

(По в. 24 часа от 10 декември)

НАТО ни обеща, че ще ни вземе под крилото си в случай на нужда, предаде БТА. От заседанието на външните министри на пакта в Брюксел обаче завчера (8 декември, бел. ред.) се разбра, че втората вълна на разширяване на НАТО през април е спряна за неопределено време.

„Немислимо е НАТО да не подкрепи България, ако това се наложи“, уверил в Брюксел командващият пакта в Европа ген. Уесли Кларк външният министър Надежда Михайлова. Той подчертал важната роля на България по време на кризата в Косово.

Надежда Михайлова поиска нови отношения с НАТО в изказване пред Евроатлантическия съвет за партньорство в Брюксел. Тя призова към качествено нови връзки между пакта и сериозните кандидати, между които е и България. От срещата на върха на НАТО във Вашингтон през април 1999 г. очакваме да ни бъде показана ясна перспектива за членство и позитивно послание към кандидатите.

Втората вълна за разширяване на пакта през април практически бе спряна при заседанието на външните министри. В комюникето си те изобщо не споменаха за ново разширение на блока, защото (според германския външен министър) той трябвало да „смели“ първо трите нови членки: Полша, Унгария и Чехия.

В БЪЛГАРИЯ ПРОДЪЛЖАВАТ ДА СЪНУВАТ МОНАРХИЯ

По в. Монитор от 14 декември

„Роялистки клуб цар Симеон Втори — Скандинавия“, бе създаден тази година на рождената дата на царица Йоана — 12 ноември.

Освен Иван Татарчев и Димитър Гочев, негови членове и съучредители са Константин Тренчев, митрополит Иларион, Александър Чирков, Николай Бучко, все хора, доказали пристрастието си към монархическата идея. Клубът не е политическа организация и открито страни от превръщането на монархическата идея в партийна политика и прегръщането ѝ от някои партии. Цел на клуба е популяризация и внушение на монархическите ценности.

Клубът е клон на международния „Роялистки клуб цар Симеон Втори“, създаден през юни 1997 г. в Шансеки, Швеция. Той има свои клонове в Стокхолм, Осло, Отава и цели да отговаря на монархическите настроения на българите в тези градове. Поддържа връзки със Световната монархическа лига и със съответните организации във Финландия и Русия.

„Последно в България съзряха условията за създаване на клон на клуба“, казва вицеканцлерът на „Цар Симеон Втори“

Ренета Инджова. „Той обаче трябва да стане най-важният, защото тук има най-много хора, които ще подкрепят идеята за демократична монархия“. Според г-жа Инджова българите сами ще вникнат в нуждата от една демократична монархия, която да контролира църквата, съдебната, изпълнителната и законодателните власти.

„Съществува възможност да бъде сезиран Конституционния съд по въпроса за тълкуванията на референдума от 1947 година, с който бе отменена Търновската конституция“, заяви Ренета Инджова, която смята, че референдумът е бил проведен незаконно и това отваря вратата в закона, която може да върне монархията.

Самият цар Симеон знае за създаването на клуба. Той е поздравил неговите създатели. Българския клон обаче още не иска да ангажира личността на Негово Величество.

„Достатъчно много пъти придърпването на царската личност е било с нелоялни цели“, обяснява Ренета Инджова. Хората от новия клуб не смятат да посрещат Симеон при предстоящото му посещение в България за Коледа.

ДЕНОМИНАЦИЯ НА ЛЕВА. ИНФОРМАЦИЯ ЗА НОВИТЕ БЪЛГАРСКИ ПАРИ

(По в. Стандарт от 12 декември)

Както вече съобщихме в предишен брой на нашите читатели, от 1 юли 1999 година Българската народна банка пуска в обръщение нови български пари с цел деноминация на лева, прибавил си доста нули през годините на инфлацията.

Само 6 вида ще бъдат банкнотите след деноминацията на лева от 1 юли догодина и това означава много по-малко разходи за отпечатване, събщи директора на БНБ Светослав Гаврийски. Сега в България в обръщение са 650 милиона броя банкноти. От тях 75% са морално и физически остарели. Според изчисленията на централните банкери след деноминацията броят им ще се намали повече от два пъти.

Банкнотите ще бъдат: от един лев, с преобладаващ червен цвят и с лика на Св. Иван Рилски, от 2 лева, с преобладаващ лилав цвят и лика на Паисий Хилендарски, от 5 лева, цвят бордо и лика на художника Иван Милев, от 10 лева, зелен цвят и лика на Петър Берон, от 20 лева в син цвят и с лика на Стефан Стамболов, и накрая — 50 лева в кафяво с лика на Пенчо Славейков.

Банкнотите ще бъдат с дължина 11 до 14 сантиметра и ширина 6-8 сантиметра. Монетите от 1, 2 и 5 стотинки ще са жълти, както едно време, а тези от 10, 20 и 50 — бели. На гърба им вместо герб ще бъде отпечатан релеф а Мадарския конник. Ще има и монетен лев и той ще бъде биметален, т.е. от два концентрични кръга от бял и жълт метал (подобно на американските 25 цента и еврейския 1 шекел, а и на унгарските 100 форинта — бел. ред.).

Въвеждането на новите банкноти няма да се отрази на цените и инфлацията по никакъв начин, отново изказват категоричното си мнение специалистите от БНБ.

Цар Симеон в Будапеща, 1993 г.

ПОВИШАВАТ КАПИТАЛА НА ЕВРОБАНК

(От в. 24 часа от 15 декември)

Български акционери ще вдигат капитала на Евробанк от 10,7 милиарда на 12 милиарда лева, реши общото събрание на акционерите. Увеличението ще е с вноски на трима български акционери, между които пенсионен фонд „Капитал“ и застрахователното дружество „Евроинс“, съобщи прокуристът на банката Кирил Бошов. Всеки от тези акционери държи 4,99% от капитала на банката. Словашкият „Истрокапитал“ засега не участва в увеличението. Акционерите избраха „Делойт и Туш“ за вътрешен одитор за 1998 г.

ФАР ПОДГОТВЯ ПРИВАТИЗАЦИЯ НА ПРИСТАНИЩЕ ЛОМ

(От в. 24 часа от 15 декември)

Пристанище Лом е второто по големина в България дунавско пристанище. Първоначално ще се разработи програма за въвеждане на вътрешен контрол на разходите и подготовката за приватизация на отделни пристанищни дейности. През лятото немската фирма „Хамбург порт консултинг“ пък разработи план за реконструкция и модернизация на пристанището, с който то трябва да се превърне в международен транспортен център.

ОСВОБОЖДАВАТ ВНОСА

(По материали от българския печат)

От 1 януари 1999 г. се премахва разрешителният режим за внос на природен газ, съобщават от Министерството на търговията. Няма да се искат разрешителни вече и за износ на живи животни. Отменят се експортните такси при износ на скраб, медни изделия, отпадъци от хартия, живи животни и сурови кожи. От 1 януари се премахва забраната за износ на немапулиран и неферментирал тютюн. На облекчен режим минава износът на месо, млечни продукти, грозде, захар, цигари, алкохол, пшеница и др.

КОРЕЙСКИ И НЕМСКИ АВТОМОБИЛИ НАЙ-КУПУВАНИ И В БЪЛГАРИЯ

(По в. Стандарт от 12 декември)

Едва ли преди 5 години някой в България си е представял, че най-продаваните коли ще са южнокорейските. Последните данни на Съюза на вносителите на автомобили обаче сочат, че безспорен лидер на пазара е „Деу България“. Фирмата държи малко над 34 на сто от продажбите на всички коли. Тя привлича клиентите си с изгоден лизинг, отлично съотношение между качество и цена, както и с добре организирана сервисна мрежа в страната. На второ място в класацията е „Мото Пфое“, която внася Форд.

През 1998 г. българинът е купувал и повече френски коли. „Ситроен“ и „Пежо“ са съответно на трето и четвърто място в класацията, докато продажбите на „Рено“ до края на октомври са едва 272 автомобила. Доскоро предпочитаната от българина Лада постепенно губи позиции на пазара. От руската марка са закупени едва 529 броя. Ладите са с цена от 6500 до 7000 долара, но остарелият им дизайн вече не е по вкуса на замогналиите се нашенци.

Въпреки тоталното обновление през тази година са закупени едва 456 Шкоди. До миналата година тези автомобили бяха предпочитани заради по-ниските мита, които се плащаха за тях.

Най-големи затруднения през тази година имаха вносителите на японски и американски коли. Митото за тях остана 14%, докато за произведените в Европа то е нулево.

За да се стимулира вносът на автомобили догодина, асоциацията вече внесе предложение в парламента. Тяхното искане е новите вносни автомобили с мощност до 120 килвата (139 конски сили) да не се облагат с акциз. Сега акциз се плаща за всички нови автомобили с обем на двигателя над 1800 кубика.

Пет хиляди нови автомобила повече ще бъдат продадени в България през тази година спря-

мо миналата, сочат прогнозиите данни на Съюза на вносителите.

Бумът в продажбите се дължи на нулевото мито за произведените в Европа коли от началото на 1998 г. и на финансовата стабилизация в страната. Ръстът на продажбите с 30 на сто изненада дори и фирмите вносители, които очакваха далеч по-свит бизнес през тази година.

До края на 1998 г. се очаква да бъдат продадени 12 хиляди нови автомобила, докато през миналата те са били едва 7800. До края на октомври са били закупени 10011 нови коли, сочи статистиката.

За отличието автомобил, джип и ван на годината в България спорят 12 леки коли, сред които Алфа Ромео 156 и появилите се през тази година на световните пазари Волво Ес 80 и Пежо 206. За ван на годината битката ще е между Киа Прего и Рено Канго, а за джип на годината ще спорят модели на Деу, Мерцедес, Роувър и Тойота. В класацията са включени само модели, от които в страната са продадени най-малко 50 бройки през тази година, или обемът на продажбите им е най-малко 500 милиона лева.

Българинът все още купува таратайките на Европа, съобщават от КАТ. До края на септември в страната са регистрирани над 60 000 автомобила, купени на старо, като до края на годината се очаква цифрата да надхвърли 70 000. В Словения, с население 1,6 милиона души, миналата година са били внесени 70 000 нови автомобила. Експерти прогнозираят, че това съотношение между вноса на стари и нови автомобили ще се запази през следващите 5 години.

Авторите на статията не сочат, колко е средната работна в Словения (а тя е поне два пъти по-висока и от унгарската). Така че вероятно всичко е на местата си. (Бел. ред.)

НАБЛИЖАВА ИВАНОВДЕН, ЧЕСТИТО

Малко информация за Ивановците, по материали от българския печат

Колкото и да е изтощен българинът от многодневните коледни и новогодишни изпитания покрай трапезата, все ще му стигнат силите, за да посрещне още едно предизвикателство за глътката и стомаха — Ивановден.

Просто е това име, но е пълно със сила. Това е име, което се предава от дядо на внук, а не се измисля по вдъхновение от телевизионните сериали.

Иван е един от малкото български светци — отшелникът Св. Иван Рилски. „От кал да е, Иван да е...“ гласи народната пословица.

Ивановци са хора със здрав кокал, издържливи, борчески натури. Името така е пропило целия български бит и душевност, че е овладяло и географската карта. 20 селища в България имат имена, производни на Иван. Наречени Иваново са 5, 3 са Ивановци, най-близкото до София е Иваняне, което се гордее с много вили на видни софиянци.

В историята на България сме имали 7 царе, 4-ма премиери и 40 министри Ивановци. Ако не вярвате, четете: Иван Владислав, Иван Асен II, Иван Асен III, Иван Стефан, Иван Александър, Иван Шишман и Иван Стратимир. Министър председателите са Иван Гешов, Иван Багрянов, Жан (френският Иван) Виденов и Иван Костов.

Иван Евстатиев Гешов е най-титулованият български политик с името Иван. Той е бил председател на две Народни събрания, министър-председател, министър на външните работи, на финансите, на търговията и земеделието и на обществените сгради, пътищата и съобщенията.

В българските правителства след Освобождението има досега 40 министри - Ивановци. Първият е Иван Гюзелев, министър на народното просве-

щение в правителството на Драган Цанков през 1880 година. Най-дългият период без Иван в правителствата е 1914-1923 година.

Най-много (шестима) Ивановци са заемали министерското кресло в министерството на просветата: Иван Гюзелев, Иван Вазов, Иван Пеев, Иван Славейков, Иван Д. Шишманов и Иван Лалов.

Най-силното присъствие на министри Ивановци е в годините 1954-1992. Тогава няма правителство без Иван. Пет Ивановци има във второто правителство на Тодор Живков (1966 г.): Иван Михайлов (вицепремиер и министър на отбраната), Иван Башев (на външните работи), Иван Попов (председател на Държавния комитет за наука и технически прогрес), Иван Будинов (на външната търговия, сменен по-късно с Иван Недев) и Иван Панев - председател на Комитета за младежта и спорта. Ивановци министри има и в двете правителства на Андрей Луканов, и в коалиционния кабинет на Димитър Попов.

Временно край на тази традиция слага проф. Любен Беров — в неговото правителство (1992-1994 г.) Иван няма. При Ренета Инджова Иван Станчов е министър на външните работи. Жан Виденов също нямаше министри Ивановци, в служебното правителство на Стефан Софийански обаче те са трима: проф. Иван Лалов (на просветата), Иван Филипов (на екологията) и Иван Нейков (на труда и социалната политика). Нейков остана и в кабинета на Иван Костов.

Колко много Ивановци. И колко много правителства, особено през последните няколко години. Но, светът и правителствата се менят, а Ивановците остават. От кал да си, Иван да си. Да им е честит именния ден на Ивановците в Унгария (и те не са малко!)

ПОП-ФOLK СРЕЩУ ПИРАТСТВОТО В МУЗИКАТА

(По материали от печата)

Обичан от мнозина, мразен от някои и оставящ безразлични други — попфолкът намери трайно място в модерната българска музика.

Двездесет от най-известните поп-фолк певци пяха на 10 декември на концерт „Не на пиратството“, организиран от Българската асоциация на музикалните продуценти в Народния дворец на културата в София.

За изненада на участниците огромната зала I на НДК се напълни наполовина. Софи Маринова, Камелия, Силвия, Даниела Никифорова, Екстра Нина, Цветелина и Лия показва прелестите си за радост на почитателите им.

Средпубликата преобладаваха ромите, които в края на концерта заиграха луди ключеци. Певците пяха без хонорар, в протест срещу пиратството. Шефката на „Вирджиния рекърдс“ Саня Армутлиева поднесе приветствие и остана в залата под предлог, че едва ли друг път ще и се наложи да слуша чалга, и стоически издържа на фолк-ритмите.

Според запознатите, фолк-певците, чиито касети и дискове се размножават пиратски най-много са Глория, Софи Маринова и Румяна.

Този нов повеј в българската музика, наричан поп-фолк, или турбо-фолк, или още чалга се отличава предимно с примесване на турски ключек с български народни мотиви и поп-елементи, а също с доста нецензурни текстове, но явно върви добре към вечерната ракия и доста българи го слушат с удоволствие. Цели телевизионни програми се запълват с клипове, на които поп-фолк звездите (предимно пищни българки) сучат бедра и мило се усмихват. Лепа Брена ли донесе тази мода в България, не знам, но дано мине като всяко всяко чудо — за три дни. (бел.ред.)

СТОИЧКОВ ЧУПИ РЕКОРДИ*(От в. Труд от 14 декември)*

Христо Стоичков записа куриоз в кариерата си, след като бе отстранен експресно в 3-ата минута на мача на клуба в който сега играе „Кашива Рейсол“ за купата на Япония.

Тимът в края на краищата спечели с 3:1 и се класира за следващия кръг.

Българинът седна сред зрителите след два жълти картона — в 20-та секунда и в третата минута.

„В такъв екшън не съм играл — коментира от дома си в Кашива Христо Стоичков. — Малко след началото ми пуснаха топка в дълбочина. Спринтирах, а съдията бягаше пред мен. Откъде се появи, не знам. Гледах да не го спъна, да не стане за смях. Затова не видях вратаря, който напуснал наказателното поле и се сблъскахме. Когато станах, взех да залагам топката за фаул. Съдията стои до мен с картона в ръка и ми го показва. Какво стана ли? Ами, не го похвалях, какво да стане! Покъсно, в третата минута спрях една топка. Настъпих я с левия крак и видях някакъв японец да лети към мен като камикадзе. Разперих лакти да го уважавам, но той не се спря и... отидох под душовете рано-рано“.

Заради червения картон Камата няма да играе в следващия кръг и може да се завърне в България за двубой на националите с Мароко в Казабланка на 23 декември.

ДРУГАТА НАША ФУТБОЛНА ЗВЕЗДА

и единственият българин в испанското първенство Любо Пенев вкара 5-ия си гол за сезона, още в 5-ата минута в мача на „Селта“ срещу „Еспаньол“. Попадението на 32-годишният софийнец предопредели успеха на неговия отбор, победил в крайна сметка с 2:0.

Вторият гол за галийците бе вкаран от привиканият наскоро в испанския национален отбор Мичел Салдаго.

СТЕФКА КОСТАДИНОВА СЕ РАЗВЕЖДА

В бракораздното в софийския квартал „Бъкстон“ се състоя звездната раздяла между примадоната на българската лека атлетика Стефка Костадинова и досегашния ѝ съпруг и треньор Николай Петров. Второто дело все още не е минало, но дълго отричаният и от двамата разрыв на митичната пловдивска двойка е вече неоспорим факт.

Стефка се реши на съдбовната стъпка 9 месеца след като навърши христовите 33 години. Двамата с Николай бяха семейство близо десетилетие. Именно Петров е човекът, с когото Костадинова постигна всичко, което може да се спечели във високите скок — една олимпийска, две световни и една европейска титла, плюс рекордните пет титли на планетата в зала. В последното си издание международната атлетическа федерация (ИААФ) я обяви за легенда в този спорт.

Преди 3 години на звездното семейство се роди син, за когото Стефка винаги е признавала, че е истинският смисъл на живота ѝ.

Според близки до семейството охладняването между двамата започнало след летните игри в Атланта. През 1996 година Стефка най-сетне се сдоби с единственото злато, което дотогава липсваше в кариерата ѝ. Тъкмо на съпруга ѝ е главната заслуга по време на самото състезание в Атланта знаменитата пловдивчанка да не разбере веднага за трагичната гибел на Георги Дъков. Във фаталната катастрофа тогава пострада бащата на Стефка.

После Костадинова бе застигната от поредната си контузия, след която официално обяви оттеглянето си от състезателска дейност. Петров пък замина за Гърция, където пое тренировките на един от местните идоли — Ламброс Папакостас. Според източници от Атина, Николай ще се захваща с мениджърска дейност.

ИВАН СЛАВКОВ Е ПРИЗБРАН ЗА ШЕФ НА БФС

Досегашният президент на Българския футболен съюз Иван Славков бе избран на поста си за още три години на състоялия се на 11 декември III редовен конгрес на БФС, съобщава българската преса от 12 декември.

В нашата информация се позоваваме на статията на в. Стандарт.

Иван Славков убедително победи единствения си конкурент, кметът на София Стефан Софийански, като при гласуването получи 283 гласа срещу само 128 за Софийански. Своя вот упражниха 411 делегати, като всичките пуснати бюлетини бяха действителни.

Веднага след като разбра за убедителната си победа, Иван Славков благодари на всички присъстващи с думите: „Много съм развълнуван, искам лично да поздравя и своя опонент. Радвам се, че водехме един толерантен и коректен двубой.“ Веднага след това Славков получи поздравления по телефона от Христо Стоичков.

Славков, който пристигна на конгреса видимо спокоен за предстоящата борба и с китка здравец в ръце, отстрани Софийански от борбата за шефското място във футболния съюз, въпреки че данните от социологическите проучвания показват, че недоверието на обществото към него е 68%.

Батето печели четвърта поредна конгресна битка, като според футболни деятели истинската причина за победата му е, че срещу него не е стояла сериозна личност. Софийански няма нищо общо със спорта. Той настрои конгреса срещу себе си, като надълго и нашироко обясняваше как футболът може да вземе пари от общините, с което предизвика само иронични усмивки и беше освиркан. След като беше избран, Иван Славков предложи 18-членен изпълком. При Славков футболът ни достигна върхове и падения. Какво още следва?

МАЛКО ЗАБАВНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА НЕЩАТА ОТ ЖИВОТА

По материали от българския печат

Няколко основни разлики има между Адам и Ева. Поне това сочат изследвания на британски учени за мъжа и жената, публикувани във „Вестник за жената“ от 14-20 декември.

Вече категорично е доказано, че жените говорят повече от мъжете. Изследванията показват, че дамите започват да отварят устата си още в майчината утроба.

Жените много по-рядко са доволни от своя брак за разлика от мъжете. Само 56 на сто от тях твърдят, че биха се омъжили повторно за настоящия си съпруг, докато при мъжете този процент е по-висок — 75%.

Може и да не повярвате, но жените са по-внимателни шофьори от мъжете, защото по-трагично преживяват пътните происшествия.

Жените се учат по-прилежно от мъжете. Те полагат повече усилия и труд и завършват с по-висок успех. Мъжете зубрят по-малко, но след това се реализират по-успешно в живота.

Жените лъжат и си измислят повече и по-красиво от мъжете. Особено хубавите жени — на тях това доста лесно им се удава. Дори петгодишните момиченца могат да разказват небивалици „по-качествено“ от момиченцата.

Мъжете боледуват и се лекуват по-дълго от жените. Може би понеже са по-страхливи и по-небрежни по отношение на здравето си.

Жените плачат по-често от мъжете след семеен скандал, неприятност в работата или смърт на любимото куче. Но пък мъжете се трогват повече от филми с тъжен край.

Мъжете предпочитат промените и авантурите, докато повечето жени обичат да си стоят у дома. Те се страхуват от неочакваните събития и особено от изневерите.

Ха сега, кажете, кои са по-добри. Добре е все пак, че има и мъже и жени на тоя свят.

ЕДНО КЕБАПЧЕ НА ХОРИ-ЗОНТА НА МЕЧТИТЕ

Или: Какво да си купя с 13-ата заплата? (Женски бележки)

13-а заплата! Колко прекрас-но звучи! Като внезапен флирт. И като си помисли човек — не е нечия общинска ларж-случайност, а национална сламка за удавници! 13-та заплата! Колко фатално звучи!

Та, думата ми беше за това... как ще я оползотворя тази съдбовна придобивка...

Боже мой, толкова дупки са зейнали в семейния ми бюджет, че дори и тези от пътната настилка на националната мрежа не биха издържали на конкуренцията им. Но, надявам се, скромният ми опит на семеен финансов спец ще ме спаси и този път.

Най-напред ще платя на зъболекарката, която ми направи зъба на разсрочено плащане, да е жива и здрава. След това ще купя (най-после!) зимни обувки на сина си, че перфорираните му летни от набук взеха да подгизват от подранилите снеговалежи. Ще си върна заема от 20 хиляди лева на майка ми. Пенсионерка е, да, но умее да скъта по някой лев за черни дни, защото сутрин и вечер е на чай... Българинът, дори пенсионерът, може да пести от насыщния, за да може да го даде (него, парчето хляб и екстрите от ниво „кучешка радост“) на позакъсалия си потомък. Такъв е наше-нецът — не човек, а желязо!

След това ще си направя един хубав човешки телефонен разговор с големия син, студент в София. После... ще си купя десет плика! За писма! Господи, комуникациите на всяко ниво са разточителство за отънелия ни джоб!

И накрая — ще си купя... едно кебапче. От съседния павилион. Колко пъти минавам край него и сладострастно преглъщам аромата с усещане за живот...човешки, а не кучешки!

МАСАЖЪТ ГОНИ УМОРАТА

Няколко трика, които ще ви направят по бодри и ще укрепят здравето ви

Масажът се използва от най-древни времена като средство за лечение. Прави кожата по-гъвкава, подобрява кръвообращението, успокоява болките и укрепва мускулната система. Ако сте имали тежък и натоварен ден, масажът ще прогони умората и ще ви осигури добър сън.

Масажирането на вътрешните органи на тялото се извършва с дълбоко дишане, което подобрява кръвообращението. Освен това при пълненето и изпразването на дробовете с въздух се движи диафрагмата, която при вдишване натиска коремните мускули, а при издишване ги освобождава.

При чревни възпаления се прави масаж на корема със специална топка. Тя се търкаля около пъпа по посока на часовниковата стрелка, първо в малки кръгове, после в по-големи по периферията на корема и оттам по същия път се връща пак при пъпа.

Ако имате главоболие, масажът също може да ви освежи. За целта масажистът трябва да стои зад вас, слагайки дланите си на врата ви. Палците трябва да подпират тила, а показалците и средните пръсти да повдигат долната челюст. Главата малко се повдига и при изпънат врат трябва да постоите около две минути. За гръдния кош можете да правите масаж с талк, зехтин, крем или в топла баня със сапунена вода. Разтрива се с пръсти по направление на ребрата (отзад напред), а гърба — отдолу нагоре. Масажът трябва да продължава до силно зачервяване и изпотяване.

Тъпченето с крака е много разпространен вид масаж. Просто трябва да легнете по корем с ръце, протегнати успоредно на тялото. Не е за препоръчване обаче да ви тъпче тежък човек!

БЪЛГАРСКО ПРЕДАВАНЕ ПО УНГАРСКОТО РАДИО

Всяка сряда от 21.30 часа вечерта предаваме българска емисия по унгарското радио. За Будапеща и района предаването можете да хванете на вълните на радио «Калипсо» на 873 килохерца. В провинцията предаването се хваща на вълните на регионалните програми на Унгарското радио.

ВАЖНИ ТЕЛЕФОННИ НОМЕРА

Дружеството на българите в Унгария и Пансион «Рила»: 216-1621

Ресторант «Царевец»: 216-1797

Посолство на Република България: 322-0836, 322-0824

Български културен институт: 269-4246

Българско училище: 269-5280,
Български православен храм
«Св.Св. Кирил и Методий»: 215-0039

Българско републиканско самоуправление: 216-42-10

СЪВМЕСТНИ ПОЛЕТИ НА «БАЛКАН» И «МАЛЕВ» ПО МАРШРУТА СОФИЯ-БУДАПЕЩА-СОФИЯ ОТ 15 МАЙ

Тръгване от Будапеща всеки вторник, сряда и петък в 13.05 часа от летище «Ферихедь» II. Тръгване от София всеки вторник, сряда и петък в 16.15 часа от аерогара «София». Полетите по разписание на «Балкан» в понеделник и събота нямат изменение. За повече информация се обръщайте в бюро на «Балкан» в Будапеща (317-18-18)

ЦЕНТРАЛЕН ВАЛУТЕН КУРС НА БНБ

(от 19 декември 1998 г.)

1 USD 1660.30 лева
1 DEM 1000.00 лева
1 CHF 1234.90 лева

ПОКАНА

Дружеството на българите в Унгария кани всички на традиционната Коледно-новогодишна вечеринка, която ще се проведе на 26 декември 1998 г. от 18.00 часа в салона на Българския Културен дом на ул. «Вагохид» 62 в IX район на Будапеща.

Весела Коледа и Честита Нова Година желаят ДБУ, БРС и СБС на всички читатели на «Български вестник»!

ПРАВНИ КОНСУЛТАЦИИ

Българското републиканско самоуправление съобщава, че продължава провеждането на правни консултации на български и унгарски език.

Следващите консултации ще бъдат проведени на 11 и на 25 януари от 16.00 до 19.00 часа в библиотеката на Българския културен дом.

БЪЛГАРСКИ ВЕСТНИК

Месечно издание на Българското републиканско самоуправление в Унгария.

Отговорен издател:
Димитър Цуцуманов, председател на Българското републиканско самоуправление.

Отговорен редактор:
Александър Марков.
Излиза с материалната подкрепа на Столичното българско самоуправление в Будапеща.
Печат: печатница «Ференц Ян».

Адрес на редакцията:

Szerkesztőség:
1093 Budapest, Lónyay u. 41.
тел.: 216-4210

BOLGÁR HIRLAP

A Bolgár Országos Önkormányzat
havi lapja

a Fővárosi Bolgár Önkormányzat
anyag támogatásával.

Felelős kiadó:

Czuczumanov Dimiter, elnök

Felelős szerkesztő:

Markov Alexander

ISSN 1416-3098

**НОВО БЮРО НА ГРУП
ЗА ПРОДАЖБА НА
БИЛЕТИ ПО МАРШРУТА
Будапеща - София - Будапеща**

**За контакти се обръщайте към
Милена Банчева и
Роза Банчева**

1061 Будапеща, «Андраш» 14
тел./факс: 332-1941

ORVOSI RENDELŐ

Budapest, VI ker.
Teréz krt. 33 II.17.
Telefon 302-84-83

Rendelési idő: K., Sz., Cs.:
15.00-22.00-ig

Belgyógyászati, infektológiai,
gastroenterológiai és UH
vizsgálatok

Konzoliumban: kardeológia,
urologia, nőgyógyászat, CAT

Időpontegyeztetés:
Dr. Bajcséva Jordánka
lakás tel.: 268-9752

ПРОДАЖБИ

Продавам нова двуетажна къща в с. Царски извор, Великотърновско, на 4 км. от гр. Стражица с голямо дворно място и стопански постройки. Цена: 25.000.000 лева. Информация на тел.: (+36-62) 431-305 или вечер след 20.00 часа на телефон: 62-283-691.

Új emeletes ház Cárszki izvor községben, Veliko Tarnovo megyében, Sztrazsica várostól 4 kilométerre, Bulgáriában, nagy kerttel és gazdasági épületekkel eladó. Irányár: 25.000.000 leva. Érdeklődni lehet a (62) 431-305 telefonon, vagy este 20.00 óra után a (62) 283-691 telefonon.